

OLIMPIADA NAȚIONALĂ DE MATEMATICĂ

– ETAPA LOCALĂ, 10.02.2024 –

Clasa a X-a

SUBIECTUL 1

Să se calculeze

(2p) a) Numărul $[lg2024]$, unde $[x]$ este partea întreagă a lui x .

(5p) b) Suma $S=[lg1] + [lg2] + [lg3] + \dots + [lg2024]$.

Soluție:

a) $[lg2024]=3$, deoarece $2024 \in [1000, 10000)$

2p

b) $[lgk]=0$ pentru $k \in \{1, 2, \dots, 9\}$

1p

$[lgk]=1$ pentru $k \in \{10, 11, \dots, 99\}$

1p

$[lgk]=2$ pentru $k \in \{100, 101, \dots, 999\}$

1p

$[lgk]=3$ pentru $k \in \{1000, 1001, \dots, 2024\}$

1p

$$S_1=0+1 \cdot 90 + 2 \cdot 900+3 \cdot 1025 =4965$$

1p

SUBIECTUL 2

2p a) Să se arate că numărul $z \in \mathbb{C}$ este real dacă și numai dacă $z = \bar{z}$.

5p b) Se consideră numerele $z_1, z_2, z_3 \in \mathbb{C}$, cu $|z_1| = |z_2| = |z_3| = 1$. Să se arate

că $z = \frac{(z_1+z_2)(z_2+z_3)(z_3+z_1)}{z_1z_2z_3} \in \mathbb{R}$.

Soluție

a) Fie $z = a + bi \Rightarrow \bar{z} = a - bi$.

2p

$$z = \bar{z} \Leftrightarrow a + bi = a - bi \Leftrightarrow b = 0 \Leftrightarrow z \in \mathbb{R}$$

b) $z \in \mathbb{R} \Leftrightarrow z = \bar{z}$

1p

$$\bar{z} = \frac{(\bar{z}_1 + \bar{z}_2)(\bar{z}_2 + \bar{z}_3)(\bar{z}_3 + \bar{z}_1)}{\bar{z}_1 \bar{z}_2 \bar{z}_3} = \quad 2p$$

$$= \frac{\left(\frac{1}{z_1} + \frac{1}{z_2}\right)\left(\frac{1}{z_2} + \frac{1}{z_3}\right)\left(\frac{1}{z_3} + \frac{1}{z_1}\right)}{\frac{1}{z_1} \cdot \frac{1}{z_2} \cdot \frac{1}{z_3}} = \frac{(z_1 + z_2)(z_2 + z_3)(z_3 + z_1)}{z_1 z_2 z_3} = z \Rightarrow z \in \mathbb{R} \quad 2p$$

SUBIECTUL 3

Numerele reale $a, b, c \in (1, \infty)$ sunt lungimile laturilor unui triunghi. Arătați că:

$$\frac{\log_b c}{b+c-a} + \frac{\log_c a}{c+a-b} + \frac{\log_a b}{a+b-c} \geq \frac{9}{a+b+c}$$

Suplimentul Gazetei Matematice

Soluție:

Cum a, b, c sunt lungimile laturilor unui triunghi, avem $b+c-a > 0$, $a+c-b > 0$, $a+b-c > 0$ **1p**

Aplicăm inegalitatea mediilor ($M_a \geq M_g$, apoi $M_g \geq M_h$)

$$\frac{\log_b c}{b+c-a} + \frac{\log_c a}{c+a-b} + \frac{\log_a b}{a+b-c} \geq \sqrt[3]{\frac{\log_b c}{b+c-a} \cdot \frac{\log_c a}{c+a-b} \cdot \frac{\log_a b}{a+b-c}} \quad 2p$$

$$\stackrel{\log_b c \cdot \log_c a \cdot \log_a b = 1}{=} \sqrt[3]{\frac{1}{b+c-a} \cdot \frac{1}{c+a-b} \cdot \frac{1}{a+b-c}} \quad 1p$$

$$\geq \frac{3}{(b+c-a) + (c+a-b) + (a+b-c)} = \frac{3}{a+b+c} \quad 2p$$

Deci $\frac{\log_b c}{b+c-a} + \frac{\log_c a}{c+a-b} + \frac{\log_a b}{a+b-c} \geq \frac{9}{a+b+c}$ **1p**

SUBIECTUL 4

Fie funcția $f: \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}, f(x) = [x] + \{x\}^{2024}$.

3p a) Să se arate că funcția f este strict crescătoare pe \mathbb{R} .

4p b) Demonstrați că f este inversabilă și determinați f^{-1} .

Soluție:

a) Fie $x, y \in \mathbb{R}$ cu $x < y$

$$\begin{aligned} f(y) - f(x) &= [y] + \{y\}^{2024} - [x] - \{x\}^{2024} \\ &= [y] - [x] + \{y\}^{2024} - \{x\}^{2024} \end{aligned} \quad 1p$$

Dacă $[y] > [x] \Rightarrow [y] - [x] \geq 1$ și $\{y\}^{2024} - \{x\}^{2024} \in (-1, 1) \Rightarrow f(y) > f(x)$ 1p

$$[y] = [x] \Rightarrow \{y\} > \{x\} \Rightarrow \{y\}^{2024} > \{x\}^{2024} \Rightarrow f(y) > f(x) \quad 1p$$

Deci f este strict crescătoare pe \mathbb{R}

b) Funcția f este strict crescătoare pe \mathbb{R} , de unde rezultă că este injectivă. 1p

Fie $y \in \mathbb{R}$ astfel încât $f(x) = y \Rightarrow [x] + \{x\}^{2024} = y \Rightarrow [x] = [y]$ și $\{x\} = \sqrt[2024]{\{y\}} \Rightarrow x = [y] + \sqrt[2024]{\{y\}} \Rightarrow f$ surjectivă. 1p

f injectivă și surjectivă $\Rightarrow f$ bijectivă $\Rightarrow f$ inversabilă și 2p

$$f^{-1}: \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}, f^{-1}(x) = [x] + \sqrt[2024]{\{x\}}$$

Notă:

Orice altă soluție corectă se punctează corespunzător.

Nu se acordă fracțiuni de punct.